

življenje, da se vkup veselita, kateri seje, in kateri žanje. Zakaj, v tem je pregovor resničen: Drug seje, in drug žanje. Jaz sem vas poslal žet, česar niste obdelali; drugi so obdelali, in vi ste v njih delo stopili. — Iz tistega mesta pa je veliko Samarijanov va-nj verovalo zavolj govorjenja žene, ki je pričevala: Vse mi je povedal, karkoli sem storila. Ko so tedaj Samarijani k njemu prišli, so ga prosili, da bi pri njih ostal. In je ostal tam dva dni. In veliko več jih je va-nj verovalo zavolj njegovega govorjenja. In rekli so ženi: Sedaj ne verujemo več zavolj govorjenja tvojega; zakaj sami smo slišali, in vémo, da je on resnično Zveličar sveta.“

Gotovo mi, prijatelj! porečeš: Jezusov pogovor s Samarijanko je res jako zanimiv in podučljiv, pa za tvoj kratek potopis je vendar nekoliko predolg. Prijatelj moj! res je predolg, pa vendar mi ne boš zameril, če ti naravnost povém, da sem ga tu nalaš navodil v izgled nekterim gospodom, kateri, ko kristjanski nauk učé, vselej z Adamom in Evo začenjajo in dolgo dolgo na vse strani mahajo in dragi čas tratijo, prej ko do namenjenega predmeta pridejo. Vsa podlaga Jezusovega pogovora s Samarijanko so le kratke besede: „Daj mi piti!“ Iz teh kratkih besed se razvija naglo in brez vse zgube dragega časa — pogovor in nauk.

(Dalje sledi.)

Zanimivo vprašanje.

Učeni gosp. Ivan Kukuljević Sakcinski piše v svojem „Slovníku umjetnikah jugoslavenskih“ na 95. strani I. zvezka o možu, kateri je v svoji domovini (na Krajskem) skoraj čisto neznan, zvonaj svoje domovine pa v versto najpervih umetnikov stavljen. Ta mož je Jakob Gallus. Gospod Kukuljević je spisal na imenovanem mestu kratek občert njegove umetniške delavnosti po raznih pisateljih; za naš namen posnamemo iz tega občerta v kratkem sledeče:

Gallus Jakob, znamenit muzičen skladatelj (kompozitêr), se je rodil okoli leta 1550 na Krajskem. Nemci so ga pozneje imenovali Händl in Hänel, domá so ga pa menda imenovali „Petelin“ ali „Petelinček.“ Zapustil je že v mladosti svojo domovino in šel na Moravsko, kjer ga je škof olomuški Štefan Pavlovski naredil vodja svoje muzikalne kapele. Tu si je toliko slavo pridobil, da ga je cesar Rudolf (II.) od imenovanega škofa izprosil in v svojo službo vzel. Na dvoru tega cesarja je živel Gallus v Pragi do svoje smerti 4. julija 1591 in dosegel je po mnogih svojih skladbah tako slavno ime, da so ga mnogi tadašnji pesniki v dolgih pesmah opevali. Učeni Lužitanec Martin Meister piše v svojem delu „Annales Görlicenses“ o njem sledeče: „Die 4. Julii moritur Pragae praestantissimus nostri Saeculi et svavissimus Musicus Jac. Händl, Carniolus etc.“, to je: 4. dan julija je umerl v Pragi najizverstnejši in najprijetnejši glasbenik našega veka, Jakob Händl, Krajnec itd. Gallus je bil v življenju dosti srečen, za kar se je imel zahvaliti svoji poštenosti in izobraženosti.

Rohlic pravi o njem, da se kot umetnik more vverstiti med največje muzikalne umetnike talijanske Mnoge njegove dela se morejo skusiti z najboljšimi deli slavnega Palestrina*), njegovega verstnika.

Za skladbe, ki jih je na svetlo dal, je dobil Jakob Gallus leta 1580 od cesarja privilegij za 10 let.**)

*) Janez Palestrina „knez muzike“ imenovan, se je rodil v Rimu leta 1524.

***) Te dela so: 1. „Musicum opus“, 5, 6 i osmoglasne pevanje, od katerih je prvi del leta 1586, drugi in tretji del leta 1587, četerti 1590 v Pragi na svetlo prišel. — 2. „Moralia.“ 5. 6. et 8. vocibus concinata, atque tam seriis quam festivis cantibus voluptati humanae accomodata. Norimbergae 1586 et 1596.“ — 3. „Hexatichon.“ — 4. „Harmoniae variae quatuor

Njegovih rokopisov se nahaja več v cesarski knjižnici na Dunaji*), in njegovo podobo v les vrezano so izdali njegovi prijatli v Pragi s pesmijo in sledečim podpisom: „In Tumulum Jacobi Händelii Carnioli, insignis Musicae poeticae Artificis, qui III. Idus Julii pie in Christo obdormivit. Anno 1591.“ (To je: Na grob Jakoba Händel-a, Krajnca, slavnega umetnika pesniške muzike, kateri je 4. dan julija pobožno zaspal v Kristusu. V letu 1591.) V Riegerjevi statistiki česke dežele se nahaja v T. XII. stran 234 njegov obraz v bakro (kufer) vrezan.“

Toliko iz Kukuljevićevega „Slovníka.“

Da je bil Jakob Gallus naš rojak, je po vsem gotovo; da si je pa ime Petelin polatinčil v ime Gallus, mu ne bo nihče zameril, ker je bila tisti čas in še dolgo pozneje šega skoraj vsih učenih in umetnih mož, svoje imena ali kar polatinčevati ali pa si priimke po svojem rojstnem kraju, se vé da tudi v latinščini, prikladati. Da so ga Nemci v Händl, Händel in Hänel prekerstili, (kar skor ravno to kar Petelin pomeni) ni nič nenaravnega.

Al na vsem tem ni toliko ležeče; vprašanje je le: Ker je gotovo, da slavni Gallus ali Petelin je bil Krajnec, kje je bil rojen? in kaj bi se dalo več o njegovi rodovini zvediti?

Res je, da bi mogli po kerstnih bukvah čez 300 let nazaj iti; nadjati se je pa, da so take stare spričevala še ohranjene in da bi se morda tudi še v kakem starem arhivu kaj najti utegnulo, kar se tiče slavnega rojaka. Krajskih rodovin s priimkom Petelin je še več, in kolikor je meni znano, jih je okolj Lašič in Ribnice mnogo.

V slavo domovine naj se tedaj podvizajo rodoljubni rojaki in išejo po starih listinah rojstnega kraja in kar sicer še zadeva našega Petelina, da se, kolikor bo moč, njegovo življenje popiše in ohrani pozneje v „Plutarčku“ slavnih Slovincov, ktere ga je dr. Bleiweis-ov „Koledarček“ tako lepo začel, pa škoda! prezgodaj opustil.

Gospod Kamilo Mašek je sicer v 5. zvezku svoje „Cäcilije“ nekoliko čertic o „Gallus-u“ zapisal in tudi za Vodnikove bukve sostavek o njem spisal. Al vse to je le splošno, kakor v Kukuljevićevem „Slovníku“; treba je življenje njegovo natanjčneje popisati in pozabljenja rešiti slavnega našega rojaka.**)

Malavašič.

Goslar.

Po poljskem spisal Gr. Krek.

Z odpertega okna prijazne sobe, kjer me ugodna senca žalobne verbe gorečih solčnih žarkov varuje, oziram se na zidove mestne, tjè do vrat, kjer sedi človek, krog ktere ga se od ranega jutra do terde noči neprestano zbirajo ljudje. Različni ljudje se shajajo ondi, in le redko se naključni, da bi se memogredoči Horvat ali Horvatica ne ustavila, da čuje miljene glase revnega starčka. Človek, na ktere ga so obernjene slehernega poslušavca oči, sedi na kamnu pri poti, in vleče s kratkim lokom po prostem orodju, po tako zvanih javorjevih goslah, ktere opira na noge križem držane. Med prijetno glasbo upleta vselej enoglasno pesem,

vocum. Pragae 1591 v 4. Libri III.“ — 5. „Harmoniarum moralium Quatuor vocum, quibus heroica, facetica, naturalia, quodlibetica, tum facta fictaque poetica etc. admixta sunt. Pragae 1591“ v 4. str. 1223. — 6. „Sacrae Cantiones de praecipuis festis per totum annum, 4, 5, 6, 8 et plurium vocum. Norimbergae 1597.“ — 7. „Opera Motectarum, quae prostant omnia apud Nicolaum Steinium. Francofurti 1610.“

*) V cesarski dunajski knjižnici so spravljene sledeči čveteri rokopisi: 1. „Adoramus te“ za šest glasov. — 2. „Ecce quomodo moritur“ za 4 in 5 glasov. — 3. „Domin. Jesus in qua nocte“ za 8 glasov. — 4. „Veni S. Spiritus“ za 8 glasov.

***) Prav bi tudi bilo, in gotovo mikavno vsem rodoljubom, ako bi se ktero njegovih del, ki jih je v muziko zložil, o dobri priliki zapélo ali zagodlo! Vred.

s katero slavi dela junakov hrabrih, ki so še živeli ob tisti dobi, ko se še ni bilo polje Kosovo napojilo s serbsko kervjo, in oni, ko so se bili rešili smertonosnega groma, se poskrili po nedosegljivih pečinah hercegovinskih in črnogorskih.

Človek ta je slep goslar. Na licih se mu poznajo žarki solnčni, kar pa tudi ni čuda, ker on sedi celi dan pred vasjo ali mestom, in gleda proti višini nebeški na neizmerno modrino, po kateri letajo raznobojni oblaki in se pomičuje solnce, čigar žareči žarki se upirajo na zaperte zenice. Preden si znoj s čela obriše, poprime še čarobne strune gosel svojih, in kot bi hotel solnce prisiliti, da mu razsvitli večno temo, mu z zatisnjenimi očmi sledi; ker oči njegove ne bojé se žarkov vélike zvezde dneвне, ker zenice so zaperte za zmiraj in ne poznajo modrine nebeške in ne vedó kaj je krasota vesele spomladi; on ne pozná ne sveta ne ljudi, in kar se v njem giblje in živí, ni pogled sedajnosti, marveč spomin davnih in preteklih časov. Kar on z žalostnim glasom popeva, ni radost spomladi in iskrenost ljubezni, marveč velika, dasiravno s slabim in prostim glasom pa s tolikanj večjo dušno radostjo popevana dogodivščina podjarmljenega národa.

Kraj njega leží na tléh širok klobuk, ne da bi ga varoval vročine solnčne, ampak da čuva sivo glavo neprijetnega dežja. Dobroserčni Serežani in Bosnjaki mu mečejo v skledico bakrenike za zlate pesmi, s kterimi slavi neumerle junake Lazara, Kraljeviča Marka in Miloša.

Slovani na južnem bregu Donave so národ, ki se med drugimi v vojnem značaji odlikuje. Oni so jako uterjeni sinovi narave, pa tudi preprosti v vsem svojem življenju in blagega serca. V Černigori se vedno bojujejo s Turki, ki so se naselili po neprijaznih dolinah njihove dežele; pa zakaj terpé neprenehoma taki boji? Zavoljo kamenitnih sten in visokih planin. Komaj zagleda še otročé beli svet, mu že visí orožje pri zibelki, in ko ga zakrije črnega groba večna tmina, ki skoro vsakega Črnogorca v boji zasači, neha še le vojak biti.

Na bregu berze Drave in bistre Donave sta pripravljena Serb in Horvat boj kervavi biti z divjim in sirovim sosedom Turkom. Serb ne more pozabiti zlatih in srečnih dní o času Dušana, zatoraj je vsajena za zmir zavist v njegovih persih in maščevanje proti zmagovavcu na Kosovem polju. Žena opravlja domače opravke in nepokojni sinovi obde-lujejo z nevoljo polje, pomilovaje nezmožne starčike.

Kaj dela stavec?

Njemu izročil je dobrotni Bog dogodivščino naroda, da jo kot dedščino priobčuje v neumerlih pesmih pod milim nebom, razveseljevaje z njimi bogoljubni svoj narod, ki jih v serce vsaja kot seme, iz kterega se bo razvil vojni duh.

Kdorkoli je na Serbskem slep rojen, ali ki ga je nemila osoda oplenila za zmir solnčne svitlobe, onemu je Bog podelil drug vir čuvstva, da nadomestuje izgubljeno veselje; takim dal je Vsemogočni liro Apolonovo; njim naredí oče ali brat gosli, s kterimi se on, prihodnji pesnik, napoti v goste loge stoletnih hrastov, da ondi pozorno čuje šumenje drevja, pihljanje vetra in prijetno žvergoljenje veselih ptičic, z eno besedo: da si skuša vcepiti krasoto vse narave in vse ono, kar se je v njegovi duši preobrazilo, zopet preobraženo z močno silo svojih gosel iz globočine serca popeva.

Tako izučén gré zopet med ljudi, pred mestne vrata ali pred vas, da ondi tiho posluša pesmi kakega goslarja; v njegovo dušo vcepijo se žive oblike Dušana, Marka, Lazara in drugih. Zdaj je popolnoma izučén; v duši njegovi spreminja se slika za sliko, kateri odgovarja po lastnem umu zmišljena pesem; on je že skusil cenljivost Vil, in zdaj potuje od družbe do družbe, od mesta do mesta, iz sejma na sejm, ter vcepuje dogodivščino svojega junaškega naroda v serce starih in mladih.

Odkar se je naselil goslar pred vratmi mesta, se nistem ločil iz hiše, in to sosebno, ker mi je znano, da goslar je

živa povestnica naroda, in da v njegovih pesmih se oglašá prihodnost naroda njegovega.

Verba, ki je okno moje pokrivala, mi je dovolila toliko prostora, da sem mogel gledati goslarja; ko je pa krog in krog nastala tihota, sem ga lahko razumel vse, in ni mi odšel noben glas.

Peval je čudno povest — od nekega graničarja, v kateri je, kolikor se spominjam, začetek sledeči:

O zeleni krepki hrast v dobravi!

Kmali od brata bodeš se poslovil,

Skoro se visoko bodeš dvignil

Ter mladenču bodeš za vešalo.

(Konec sledí.)

Kratkočasnica.

Zajíc jih dobi pet in dvajset.

V lepem Polji je živel pred nekimi leti kmet, kateri je imel majhno posestvo pa veliko poželjenje po pečenih zajcih. Ker mu je manjkalo dnarjev, si jih kupiti, si je prizadeval to priljubljeno jed drugače dobiti. Nastavljal je pridno zanjke v svojem zelniku in te so mu dale marsikakega zajca ali pa jerebico.

Človeška sreča je malokdaj stanovitna. To je mogel tudi osladni kmet zvediti. Grajšinski lovec ga je namreč izvohal in zavít v svoj plajš ga čaka en večer v mraku na zelniku. Ni bilo še pol ure, kar se splazi zajíc skozi plot in v zanjko kmetovo.

Vès jezen stopi grajšinski lovec v kmetovo hišo. Ta je sedel mirno za mizo in pihal tobak.

„V vašem vertu je zanjka za zajce“ — reče lovec.

„Ne le ena, še tri so!“ mu odgovori kmet.

„Ali že veste, Pič, da v eni zajíc tiči?“ zavpije lovec vès višnjev od jeze in mraza.

„Me veselí“ — odgovori Pič — „če je; saj že dolgo čakam tacega potepuha.“

Po teh besedah vstane, vzame leskovko s police in reče lovcu z njim iti.

„Kaj je to, tat?“ — zarohní lovec.

„Kaj! tat?“ — mu verne kmet, kteremu se je vidilo, da ga je ta beseda razžalila. „O tem bova pri gosposki govorila. Ako ne morete vaših zajcov taciš nevkretnost odvaditi, si moram sam pomagati.“ Jezen korači na vert, osupnjeni lovec pa za njim.

Tu se je res lep velik zajíc v zanjki premetaval.

„No?“ — vpraša lovec zabavljivo.

„No?“ — reče Pič. „Zdaj bote vidili, kako jez take vertne paglovce kaznujem.“ Po teh besedah prime jetnika za ušesa in ga začne z leskovko jako šverkatí.

„Zdaj jih ima pet in dvajset!“ — reče Pič. „Zdaj pa glej, da se spraviš spred mene, potepuh; ako te dobím še enkrat v zelniku, jih boš dobil petdeset.“ Po teh besedah je raztegnil Pič zanjko in spustil zajca, lovec pa je hitel vès razkačen domú.

Nekoliko dní potem je dobil zviti Pič od gosposke svarilo, da je zoper postavó, po njegovem načinu zajce kaznovati, in da naj več ne storí kaj tacega; če ne, pride v luknjo, in še plačati bo mogel.

Iz „Illust. Familien-Journal.“

Novičar iz avstrijskih krajev.

Od sv. Katarine. * Večkrat že smo slišali, kako prijetno je potovanje na goro sv. Katarine, in kako prijazen je ogled s te gore krog in krog. Preteklo nedeljo smo jo udarili tudi mi gori z veselo družbico, in res je, da se ne bo kesal, kdor se v lepem vremenu, kakoršno smo mi imeli, iz mestnega prahú podá na to goro vživat saj en dan tisto čisto veselje, ki ga nam daruje le mila narava. Nad sv. Katarino je še precej visok in sterm griček, na kterega

misel jemati, ampak le dveh že omenjenih Herodov hočem opomniti. Tù je dal kralj Herod I. ženo in dva sina umoriti, in tù je žertoval sin njegov, sladni prešestnik, Herod Antipa, pri slovesnem obedu mladi plesavki in hudobni materi njeni glavo sv. Janeza kerstnika.

Pa zgodaj že je v Samariji dijakon Filip oznanoval Kristusa in nauke njegove; dasiravno se je mnogo ljudi spreobrnilo, je bilo vendar še mnogo hudobnih med njimi; zakaj ko sta apostelna Peter in Janez v Samarijo prišla, da bi novospreobrnjene v veri poterdila, in da bi sv. Duha prejeli, jima ponuja nek čarovnik z imenom Simon dnarja rekoč: „Dajta tudi meni to oblast, da, na kogarkoli roke položim, prejme sv. Duha. Peter pa mu pravi: Pod-zlo ti pridi in tvoj dnar, ker meniš, da se dar Božji za dnar dobiva! Nikakoršnega deleža nimaš pri ti reči, zakaj serce tvoje ni pravo pred Bogom. Delaj tedaj pokoro zavolj te hudobije svoje, in prosi Boga, da bi se ti odpustila ta misel tvoja; zakaj vidim, da si poln grenkega žolča in v krivico zamotan.“ —

Dalje od Samarije pelje pot dolgo čez precej visoke hribe in doline. Na nekem odrastku teh kamnitih hribov, ki ga na treh straneh precej široka planjava obdaja, je stalo nekdanje sloveče mesto Betulia, ki ga je v letu 670 pred Krist. Holofernes s strašno vojsko oblegoval. Imel je namreč 120,000 pešcov in 22,000 konjikov pod seboj, in gotovo bi bil mesto vzel, ako bi ga ne bila otela sloveča Judita, mlada lepa vdova. Otela pa ga je tako-le: Zala vdova se namreč olišpa kolikor more, gré v šotorišče sovražnih oblegovavcov, se prikupi načelniku — kar ji je pri njeni mladosti in lepoti menda lahko bilo — ponoči mu na tihem glavo odseče, se spet srečno v mesto verne in dá Holofernesovo glavo na mestno ozidje nataktni. — Ko sovražniki naslednje jutro glavo na ozidji ugledajo in načelnika svojega umorjenega najdejo, se podajo naglo v beg — in mesto je bilo oteto. Kraji, kjer je Betulia stala, pravijo sedaj Sanur.

To je Juditina slava. Nekteri jo visoko čislajo in povzdigujejo. Al take — z nevarnostjo ženske sramožljivosti in čistosti, z zvijaško izdajo in z navratnim umorom pridobljene slave ne gré povzdigovati! Saj se nahajajo brez tega v vseh časih, zlasti pa v sedanjih vertoglavi prenapetneži, ki z izgovorom, da hočejo domovino svojo oprostiti in osrečiti, posebno vladarjem po življenji strežejo. Kar ni prav, ni prav, ko bi tudi desetkrat v svetem pismu stalo!

Veliko zanimiviši in mikavniši so dalje naprej na desni bližnji, dasiravno sila kamnitni in pusti hribi Gelboe, kjer so Filistejci v starodavnih časih Izraelce pod kraljem Savlom v očitnem junaškem boju hudo otepli in popolnoma zmagali. Savlov sin, verli hrabri Jonata, Davidov prijatelj, je v terdi bitvi konec vzel, kralj pa je v obupu sam sebe pogubil, ker je nekemu mladenču ukazal, naj na-nj plane in ga umori. — „David to zvedši razterga oblačilo svoje, in enako vsi možje, ki so pri njem bili, ter žalujejo in jokajo in se postijo do večera zavolj Savlja in zavolj Jonata, sina njegovega, zavolj ljudstva Gospodovega in zavolj Izraelove hiše, da jih je toliko padlo pod mečem.“ ... David pa je objokoval Savla in Jonata s sledečo žalostno pesmo: „Premisli Izraelj, kdo so ti, ki so na tvojih gorah ranjeni umerli! Najimenitniši v Izraelu so na tvojih gorah pobiti; kako so padli močni? Ne pravite tega v Getu, tudi ne oznanujte na terjih v Askalonu, da se kje hčere filistejske ne veselé nad tem, in hčere neobrezanih veselja ne poska-kujejo. — Gore Gelboe! ne rosa ne dež naj ne pada na vas; tudi polja in njiv za pervine naj ne bo na vas, ker tù je bil veržen škit močnih na tla — škit Savlov, kakor da bi ne bil z oljem maziljen. Jonatov lok ni prišel nikdar brez kervi in masti pobitih vojakov nazaj, in Savlov meč se ni vernil prazen. Savl in Jonata, ljubeznjiva in lepa v svojem življenji, se tudi v smerti nista ločila: hitrejša sta

bila ko postojne, močnejša ko levi. Hčere izraelske, jokajte nad Savlom, ki vas je oblekel s škerlatom v veselje, ki je dal zlata v olepšanje vaše. Kako so padli močni v boji? Je ubit Jonata na visočinah tvojih? Žalujem po tebi, brat moj Jonata, ti prelepi in ljubeznjivi čez žensko ljubezen! Kakor ljubi mati edinega sina svojega, tako sem jaz tebe ljubil.“

Gore Gelboe na desni strani pustivši dospejo romarji naši proti večeru do severne meje samarijske okrajne k neki precej veliki vasi blizo sloveče Ezdrelonske planjave. Od Naplusa do te vasi so imeli 10 ur hodá, in tù so prenočili spet pod milim nebom. Vas, ki ji Dženin pravijo, spada še pod samarijsko okrajno, in stoji kaj krasno o podnožji nekega srednjega hriba; pa dasiravno je, kakor pravim, precej velika, nima vendar razun lepe prijetne lege in nekoliko dobro obdelanih vertov nič posebnega. Pri vsem tem pa je zavolj velikega Gospodovega čudeža vendar jako zanimiva. Res, da sveto pismo nam ne naznanja imena vasi, pa starodavno zročilo pripoveduje, da čudež ta se je pri vasi Dženin zgodil. Ko je namreč Jezus na poti iz Galileje čez Samarijo v Jeruzalem v neko vas šel, „mu je prišlo naproti deset gobovih mož, ki so od deleč stali in glas povzdigovali rekoč: Jezus, učitelj, usmili se nas! In ko jih je zagledal, je rekel: Pojdite in skazite se duhovnim. In prigodilo se je, ko so šli, so bili očiščeni. Eden zmed njih pa, ko je vidil, da je očiščen, se je vernil in je z velikim glasom Boga častil: in je padel na obraz pred njegove noge, in se mu je zahvalil. In ta je bil Samarijan. Jezus pa je odgovoril in rekel: Al jih ni bilo deset očiščenih? Kje je pa unih devet? Nobenega ni bilo, da bi se bil vernil in Bogu čast dal, kakor ta ptujec. In mu je rekel: Vstani in pojdi; vera tvoja ti je pomagala.“

(Dalje sledi.)

Goslar.

Po poljskem spisal Gr. Krek.

(Dalje.)

Tako je začetek. Graničar sedi v tamnici, ločen od svojih otrok. Njegovi sovjetniki, ki so zavoljo razujzdanosti in drugih pregreh zaperti, se šalijo s kaznijo, ki jim jo bo prestati. Vino pijejo in se skušajo, kdo bo večkrat letil gori in doli med ostrimi šibami. Pri železnem omrežji le sedi mož zamišljeno, ki se ne peča in ne pazi na šemarije tovaršev svojih, ker serce njegovo je okamnelo; le okó še miri ono stran za mestom, kjer je viditi na bregu reke senco gostih logov, izpod katerih se razprostira prostorna livada, kjer bodo prihodnji dan nad njim nesrečnim izveršili kazen smerti.

Nesrečnik, v cvetečih letih možke starosti, se mora posloviti od sveta in pasti kot žertva smerti, dasiravno je pošteno živel. Mlad se je bil oženil, kakor je navada pri krajanih, in v kratkem je bil oče mnogih otrok. Slabe letine in sosebno vojna služba, ktera ga je oddalila gotovo vsaki mesec od koč, spravile so ga na beraško palico. Da si vsaj nekoliko opomore, sklene najstarejega sina oddati v mesto, da bi se rokodelstva učil, pa ni bilo mogoče; sin edini, od kterege se je podpore nadjal, postal je vojak. Čez nekoliko časa se še ljubljena njegova ženica po mnogih skerbeh in težavah poslovi v bolji svet.

Žena, še ti si me zapustila,

Ki si lačnim detcom kruh delila;

O nesrečnež jez do neba,

Kje pomoč bo mi, kje sreča!

Tako objokuje vjetnik smert žene svoje. Sosed, kteremu se je on v serce smilil, vzame k sebi eno dete; odvzame mu veliko butaro, pa preživiti more še njih sedmero.

Krasen je bil oni večer, ko je z žalostnim glasom objokaval drago svojo, prerano umerlo ženico. Smertna tihota vladala je na zemlji, kjer je cela narava, zavita v

nočni plašč, spala v sladkih sanjah. Bledi mesec razsvitljeval je zemljo; vse okoli je počivalo; le nesrečni naš graničar zapusti kočjo in hodi v razmišljenosti nemirno po cesti gori in doli, da pozabi žalost; iz sanj zbudí ga rožljanje vozov; bili so tergovci, ki so pripeljali žito iz Banata. „Oh, dvajset vozov polnih žita!“ Tako jame on zopet zdihovati; nesreča ga zmaga, jezno potegne izza pasa handžar, skoči hitro k zadnjemu vozu, handžar potisne berzo v žakelj, misleč, da se bo usulo ž njega žito, pa Bogu bodi potoženo! namesto žita, ki ga je pričakoval, se ulije po handžaru kri rudeča. — Viditi je, kako pri železnem omrežji sklepa roke in zdihuje:

O nezgodna ti tergovska duša!

Nisem nikdar iskal kervi tvoje,

Marveč žita, da otroke rešim.

Dan je zopet minul. Solnce je že zapadlo, noč se približuje, da pokrije s svojim črnim plajščem trudno naravo. Zopet slonim pri oknu, in poslušam strune slepega; v njegovem glasu poznam sinočno pesem. Bolj ko jo poslušam, mileja se mi zdi, kot da bi se v nji glas ostrega sodnika oglašal, kot da bi iz ust goslarja trobila tromba pravičnosti nadzemeljske, neko strašno bitje, ktereга razločiti nisem kos.

Pesem poslušajo s posebno pazljivostjo graničari in graničarke, ki si brišejo solze iz oči.

Več se nisem mogel zderžati; napravim se na pot, da se soznam ali vsaj razgovorim z goslarjem. Pridši na most se uverstim med množico poslušavcov, in ko so se bili razšli, poprašam prijazno starca, ne bi li hotel iti z menoj.

Kdo je le človek ki z mano govori? vpraša svojega vodnika.

„Je gospod“ — mu odgovori uprašani.

„Ali ga poznaš?“ — poprašuje dalje.

„Ne“ — odgovori dečko kratko.

„In kaj hoče meni?“

„Nevem“ — je bil odgovor.

„Hotel bi z vami piti kozarec vina“ — mu prijazno sam rečem.

„Ako ste gospod, pa želite z menoj revežem piti vina, gotovo niste iz naših krajev. Pri nas si gospôda le na vso moč prizadeva, da bi nas in naše pesmi zaterla. Ona se sramuje naših pesem, in ako bi ne bilo prostih ljudi blagega serca, ki bi nam pomagali, bi mogli pomreti gladú, in naše gosli bi červ glodal.

„Meni pa pesem vaša jako dopada. Ajdite z menoj; pri meni dobili boste pipico duhana pa čašico vina.“

„Kaj pa vam poreče druga gospôda! Gotovo vas bo zasmehovala.“

„Za to mi ni nič mar — zatoraj le urno z menoj priserčni starček!“

„Poznate vi gospoda Vuka?“

„Poznam ga sicer po njegovih delih, po osebi se vé da ne. Le edini ta gospod se ni sramoval z goslarjem govoriti. On se ni naveličal celi dan stran mene sedeti in pesmi zapisovati, ki sem mu jih popeval. Kadar se naučim kako novo, berzo poiščem gospoda Vuka, da mu jo pojem.““

„Kakor dopadejo vaše pesmi Vuku, tako dopadejo tudi meni in morebiti še bolj.“

„Kdaj me mislite zopet obiskati?““

„Ako vas ne bom nadlegoval o sejmu?““

„In zakaj ne popred? Ono, kar dobite o sejmu, vam hočem jez dvakrat bolje plačati.““

„Gospod, ne zato. Ako mi tudi plačate več, nisem s tem samim zadovoljen, ker tedaj bi me le vi sami slišali, al o sejmi sliši me obila množica ljudi.““

Ta odgovor me je spomnil na ono zlato dobo pesništva gerškega, ko je bilo pesniku večji dar, ako ga je poslušalo v olimpijskih igrah tisuč in tisuč ljudi, kot bi mu bil kdo sam podaril še toliko zlata in srebra. In res, ako prebi-

ramo natanko življenje južnih Slovanov, na desnem bregu Donave bivajočih, zapazimo kmali, da njih notranje življenje, vir njih misel in njih običaji so dokaj podobni življenju starih Gerkov, ali da bolje rečem, upljiv starih Gerkov je prek rek in planin med Slovane zaplodil se, bivajoče ne dalje od njih na severu, in duh greški ucepil se je v narod slovanski, kar se še danes kaže v načinu njih misel in vsakem dušnem obziru, česar se lahko vsak prepriča, ki le nekoliko premišluje notranje življenje Gerkov in Slovanov.

Rapsodično-epična poezija jugoslovanska, ki se ohranja v ustih goslarjev in drugih potujočih ljudskih pevcev, je dedšina po starih Gerkih, ki so prvi pokazali, kako se zgodovina národská razširja od roda do roda.

(Konec sledí.)

Umetniki slovénski.*)

Franc Zajic, podobar v Ljubljani.

Franc Zajic, sin kmetiških staršev, je rojen v Zavodnjah v novooselški fari leta 1821. Nagnjenje k podobarstvu se je že v 12 let starem fantiču razodevalo. Ker ga starši niso mogli še rabiti za kmetiške dela, je mogel čedo pasti, pa na paši mu ni bilo nič družega mar, kakor „možiceljne“ izrezljevati. Tako je bil zamišljen v svoje podobice, da so mu dostikrat krave na sosedne travnike ali še celó v žito ušle. Da mu ta zamišljenost ni vselej dobro teknila, si je lahko misliti in njegovi starši so si močno prizadevali, mu ljubezen do „možiceljnóv“ iz glave izbiti. Ko pa vsi opomini nič niso pomagali, in so starši vidili, da se mu je veselje do podobarstva preveč k sercu prirastlo, so mu dovolili, ko je bolj v leta prišel, podobarske dela bolj očitno delati.

V letu 1843 je šel Zajic v Idrijo k znanemu mojstru Čeferinu v uk, kjer se je celi čas pridno in z veseljem učil.

Pa kmali mu je bilo v Idriji pretesno in veselje do umetnosti ga je gnalo 1847 na Dunaj v akademijo. Ker pa ni izdelal štirih razredov glavne ljudske šole, ga niso hotli v akademijo vzeti. Skoraj bi se bil mogel verniti v svojo domovino. Ker so pa dunajski gospodje vidili ročnost in posebno dobro glavo za umetnost unetega mladenca, so mu spregledali šolske uke, katerih mu je manjkalo, in vzeli so ga v akademijo. Tù se je učil s posebnim veseljem anatomije in antik, podlage vsake izobrazivne umetnosti.

Ko se je ravno najbolj učil, je mogel zopet nehati. Leta 1848 je na Dunaji „huda burja“ vstala, in bati se je bilo, da bo vse umetnosti zaterla. Zajicu ni bilo tedaj družega storiti, kakor od Dunaja slovo vzeti. Vernil se je s pohvalnim spričevalom od profesorja Kähssman-a k svojemu prvemu učeniku Čeferinu v Idrijo.

Ko so hudi viharji tistih let potihnili in je začelo zopet sonce mirú sijati, se je napravil Zajic zopet na pot, zdaj pa v akademijo v Monakovem leta 1851. Tù je poldrugo leto ostal in izurjen v svoji umetnosti se verne potem v svojo domovino, kjer je pomagal slovečemu našemu

* Pod tem nadpisom bodo donašale „Novice“ od časa do časa kratek občert življenja in delavnosti kakega slovenskega umetnika. Gospod pisatelj današnjega spisa je nabral že nekoliko gradiva za to; od več strani mu je pa že marsikaj obljubljen. Ker pa enemu samemu ni mogoče toliko storiti kolikor obširni predmet zahteva, se je nadjati, da bodo častiti pisatelji „Novic“ po moči podperali domorodni ta namen, za kar jih uljudno prosimo. Saj nimamo samo namena posamne domačine po njih zaslugah razglašati, temuč pokazati tudi, da so Slovenci, kar umetnijo zadeva, prebrisane glave. Samo-ukov vsake verste ima naš narod dokaj. Tudi ti bodo imeli med umetniki mesto, kakor jih naveduje tudi Kukuljevičev „slovník umetnikov jugoslavenskih“, kteremu želimo s temi sestavki postreči. Umetnikom slovenskim pa bo hasnilo, da jih narod spoznava, kakor bo to tudi narodu samemu v čast. Verh tega pa bo morda tú in tam obveljal še stari pregovor: „Exempla trahunt!“ Vred.

postavim sem, čto sem v „Dnevnik“ napisal samo — mutatis mutandis — da spremenim, čto se spremeniti mora.

„Spomenik ta bi imel biti na čast i spomen pisatelja i na korist i prosvetu plemena slovenskoga. Vsakojako (na vsako vižo) ima on biti duševen, pa ne samo iz železa i kamena. Kaka korist bi nam pak bila, ako bi se postavila soha (štatua), ktera bi segla, ali hočeš, do samih oblakov? Bil bi to spomenik mertev. Zasluge Valentina Vodnika su duševne, pa i spomenik njegov budi duševen, da razširja rodoljubje i prosvetu v narodu našem. Spomenik ne sme biti mertev, nego živ, kateri bi rastel, vsakoga leta procvetal i sadje rodil, kateri bi vsakoga leta govoril i spomenjal Valentina Vodnika, kateri bi probudjeval k prosveti, rodoljubju i k ljubezni do jezika slavenskoga dijake (študente) naše.

Mnogi morebiti poreče: „to se ne more učiniti s malimi novci, ki se nabrani.“ Pa tudi s malo novci se dá dosta učiniti, ako se ž njimi mudro obrača. Nabrano je za Vodnikov spomenik po dobrovoljnih prineskih i darih nečto več od 1100 zlatov (goldinarjev). Po pet od sto iznese vsakoga leta obrest (interes) 55 zlatov (goldinarjev); od tega naj bi se kupile vsakoga leta prikladne slavenske knjige vkusno i lepo vezane i bi se slovesno i svečano delile o koncu leta gimnazijalnim učencem, kateri se skažu najizverstnejši v slovenščini i ješče v kakem drugom narečju slavenskom. Pri javnoj delitvi daril naj bi se vsigdar na gimnazijah jeden govor govoril po slovensko, i v njem se spomenjale zasluge i slavenska učenost Vodnika našega i bi se dokazovalo, kako potrebno je, poznavati tudi ostala slavenska narečja i plemena.

Tako bi spomenik Vodnikov bil živ i duševen, on bi se oglaševal i govoril na koncu vsakoga šolskoga leta na slovenskih gimnazijah, on bi budil i opomenjeval dijake naše, toti naj nježnejši cvet naroda našega, k prosveti, k narodnosti i k ljubezni naroda našega. Tako bi Vodnikov spomenik živel i prinašal vsakoga leta svoj plod.“

Neki blagoseren gospod uže več let daja tistim dijakom marborškoga gimnazija darila sreberne svetinje, kateri naprave najboljšu preskušnju iz štajerske zgodovine i iz starogerčkoga jezika. Ali bi se ne spodobilo nam, ki se štijemo med rodoljube, poskerbeti darila za tiste gimnazijalne dijake, kateri se slavensčine najizverstnejše i najpridnejše uče? Koliko koristi bi s časom slovenščini iz toga lahko izrastlo!

Darila za tiste dijake (učence) na naših gimnazijah, kateri se slavenskih narečij najmarljivejše uče: to budi častni spomenik Vodnikov!

To je Vodniku na čast — slovenskomu narodu v prid! Tak spomenik želi pravi rodoljub viditi, tak spomenik bi si naš častitljivi, učeni i rodoljubni Vodnik želel, ako bi živel i bi ga mi uprašati mogli. On sam piše „vselej sem želel krajnski jezik čeden narediti. Česar je Vodnik želel, to bi tak spomenik dopolnoval, bi nauk slovenskoga jezika na gimnazijah podpiral.

Kdo bi pak imel dobiček, ako bi se kak kamenit ali železen možicelj za drage — od žlahnih rodoljubov darovane — novce kupil i na spomen Vodniku postavil? Nikdo drug, kakor kamenar (Steinmetz) ali pa železnikar.

Tako mislim jaz, pa sovsem pohlevno (unmassgeblich), — svoje misli nisem mogel zamolčati, pa nikogar ne silim, tudi siliti ne morem — vsakomu ostane prosta, svobodna volja misliti, kakor se njemu zdi. Matija Majar.

Goslar.

Po poljskem spisal Gr. Krek.

(Konec.)

Vernem se zopet k svojemu goslarju. Rojen v Krajini ni vidil nikoli svitlega dneva, ker zenice njegove so za-

perte od poroda; tudi stric njegov in brat bila sta rojena slepa; ob smerti deda je Mirko — tako se zove goslar — bil še dete in naučil se marsiktero pesem od pokojnega. Dalje ga je izrejal stric njegov, ki je v 56. letu sklenil svoje zares žalostno življenje, ker kot ubijavca so ga djali ob glavo. Ustrelil je bil namreč graničarja, ki mu za slanino obljubljene dvajsetice ni mogel ali ni hotel dati.

Zavoljo dvajsetice si bo marsikter bravec mislil, pa uboj?

Da se to lahko ume, moram opomniti, da so v Krajini kraji, kjer je dnar zelo redka stvar. So sicer mesta, kjer prebivavci dobro živé, na pr. na banaški in slavonski graniči, ki ima rodovitno zemljo, — al razun teh vlada tu le siromaštvo, česar je pa največ kriva vojniška uravnava; graničarju ni dovoljeno dati sina k rokodelstvu, ako poglavarstvo ne dovoli. Da si tudi kaj pridela, mora dati za hišno orodje in druge domače potrebe; on je dolžnik celega sveta; blago svoje odrajtovati mora sosedu, občini in trgovcu; in če se verh tega še pridružijo nerodovitne leta, mu ne ostane družega ko beraška palica. — Tudi slepec je tak siromak. Grošič mu je že velik denar, in dvajsetica mu je uzor (ideal) blagostanja, porok dolgega življenja in najkrasniše sanje, ki jih je kdaj sanjal. Če je peval od bogatega cara Dušana in se spominjal zlata in srebra mogočnega Gasana, mu je hodila le dvajsetica po glavi.

„Sama ena dvajsetica — si misli siromak — in zopet imam nov plajšč!“ Ko tako misli, zabrije merzel veter, ki mu slabo telo do serca zamrazi, da se revež še komaj derži. Tu se nagloma spomni, da slanino, katero podarili so mu poslušavci na tergu, premeni v belo dvajsetico.

Otročje veselje ga že naprej navdaja, ko se misli posestnika dvajsetice; kakor dete nad novim oblačilom, tako se je on, verli pevec, radoval nad haljino, katero si bo že skor omislil. Na poti ga sreča Krajinec, ki mu, zvedši vzrok njegovega potovanja, odsvetuje, s tolikim trudom tako dalje potovati, ker on sam meni od njega kupiti slanine in mu dati zaželjene dnarje proti zimi, ko bo ravno nove haljine potreboval. Slepec v to rad dovoli.

Letni dnevi so minuli, in solnce je začelo bolj in bolj zgubljevati svojo žarečo moč. Starec obiše svojega dolžnika, ter prosi za obljubljeno dvajsetico; pa on sam revež začne se na vso moč izgovarjati s slabo letino in drugimi vzroki in preloži zaostali dolg na prihodnjo zimo. Slepec, ki je dobro poznal stan siromaškega možaka, še celó v to dovoli ter preterpí voljno strašni zimski mraz.

Ko se je drugo leto zopet približalo, vnovič obiše borni starček svojega dolžnika, ki pa žalibog k njegovi največji žalosti spet odloži dolg v prihodnjo zimo. Dasi tudi je že skusil velik mraz pretekle zime, je vendar tudi v ta pogoj dovolil, vidši, da dvajsetica ni ravno tako majhna stvarica.

Zima je pred durmi — pa spet še ni obljava spolnjena. Dolžnik se je izgovarjal s smertjo žene svoje. Tako je prešla jesen za jesenjo, zima za zimo, dvajsetice pa le nima, po kateri že tako dolgo hrepení.

Približa se slednjič dan poroke. Ženin se napravlja k venčanju, al slepec ga ne pustí in v eno mer kliče: „Daj mi, kar si dolžan, drugače te ne pustim pred oltar.“

Al on mu uide in urno odhití s povabljenimi gosti izpred hišnega praga. Ko pride iz cerkve, so bile vnovič zastonj prošnje starca, ker dolžnik ga je ošabno od sebe pahnil in očitno osramotil. V obupu privleče se usmiljenja vredni starec k sobi, v kateri je njegov bezbožni dolžnik vžival veselje, v tem, ko sta njega glad in tuga morila. Po mnogih veselicah, ki so segale v terdo polnoč, se napravi ženin, da pelje nevesto iz očetove hiše na svoj dom. Urno zaprašá slepi: „Kje je Janko?“ Iši ga, zaverne razvajeni trop gostov. Tu jame starec poslušati in tipati po sobi, zgrabi dolžnika in kliče:

„Zdaj te imam, in ne pustim te poprej, dokler mi ne plačaš dolga, ker ženo imaš bogato in noben izgovor več ne velja.“

Krajinec se nasmehlja in ga imenuje starega bedaka.

„Ne ustavlja se, marveč plačaj, kar si dolžen, če ne te pri tej priči ustrelim.“

„Kakor to storiš, urno prejmeš belo dvajsetico.“

V starcovem sercu začne krí vreti, zgrabi dolžnika z levico, z desnico pa privleče izpod razterganega plajša samokres, ga pritisne na dolžnikove persi, in pred ko se zave, sproži, da nesrečni dolžnik pade na tla. Ubijavca zgrabijo, ga terajo pred sodnika, ki ga velí v ječo odpeljati; slednjič pa ga obsodijo na vislice.

Mertva beseda pravice obsodila je slepca v smert; pa kje so sodniki, ki bi umeli natanko pretresti vzroke, ki so prisilili nedolžnega starca k takošnemu strašnem delu?

Čez nekoliko časa zvé Mirkov stric, da se njegov dolžnik z bogatim dekletom ženi. Vnovič se ponoví v njem vesela nada, da ga bo zdaj osrečeni seljak z dolžno dvajsetico osrečil. — Spet ga obiše, pa nesrečnež zaprè pred njim vrata, in ga zmerja starega bedaka, ki ga tolikokrat zavoljo same dvajsetice vznemiruje. Revni stariček se odpravi sicer za nekoliko časa, al dnarja vendar nikakor pozabiti ne more; sledí toraj dolžniku, ter neprestano prosi:

„Daj mi dvajsetico, poverni kar si dolžan; ne grem popred proč, dokler mi starega dolga ne poplačaš.“

Terdi dolžnik pa se mu le hinavsko posmehuje in ga ošabno od sebe suje.

Ozir po svetu.

Rastlinojédi ali vegetariani.

Pod imenom „Vegetariani“, to je, rastlinojédi se je leta 1847 na Angležkem in v severni Ameriki osnovala družba, ktera si na vso moč kjer koli more, prizadeva, vse mesene jedí zatreti in samo jedila iz rastlinstva upeljati. Bog obvari, da bi pri teh ljudéh, ki so v tej družbi, kterikrat kakošno mesovje prišlo na mizo! — le sočivje, zelenjad in kar sicer spada v rastlinske jedí: krompir, repa, močnate reči itd. je njih kuha. Družba ta, ktero je na Angležkem osnoval James Simpson, v Ameriki pa Silvester Graham, šteje že mnogo deležnikov in več časnikov, ki se le za rastlinojedstvo poganjajo; tudi več bukev te baže je že prišlo na dan. Naj imenitniše in najnovejše bukve iz angležkega v nemški jezik prestavljene se imenujejo „Die Ernährung des Menschen.“ Eine gekrönte Preisschrift, — in pa „Der Vegetarianer auf allen Punkten bewaffnet.“

Na 9. strani teh bukev se bere sledeče: „Mi to mislimo, da žito in sadovi so najnaravniši in najboljši živež človeški; ta živež je bil človeku izperva določen in izperva je gotovo tudi le od teh reči živel. Le če se od rastlinstva živí, telesne in dušne lastnosti njegove največjo moč dosežejo.“ Da je res tako, si pisatelj prizadeva iz fiziologije, kemije, patologije, zgodovine in s sto drugimi dokazi spričati. „Slast, ki si zbera le jedí, ktere se okusu priležejo, in ktera nima ne očí, da bi vidila, ne ušes, da bi slišala, nima pri rastlinojedih nobene veljave več. Stara navada je ž njimi konec vzela; pokopali so jo na vekomaj!“ —

Če tudi ta družba kakor več drugih prenapete reči terdi, ker kakor za korist rastlinskih jedí se morejo tudi za korist mesenih veljavne priče naštetí, je vendar tudi gotovo, da smo se veliko preveč mesovja privadili in da človeštvo oslabuje zlo za tega voljo, ker svojo moč le v mesovji in vinu iše. Če bi več rastlinskih jedí povžili in več vode popili, gotovo bi zdraviši in močnejši bili. Vseh tistih bolezin, ktere pri nekterih izvirajo, kakor pravijo, od „pregoste“ in „černe“ kervi, bi bilo kmali konec ali saj na pol manj.

Kratkočasnica.

Starinarček.

Mlad človek, kteri je na svetu sicer že marsikaj vidil, pa še malo skusil, pride k neki dražbi (licitirengi). Tù kupi premeden starinar star voz, ga pelje domú in ga razbije. Kar je bilo lesa še za rabo, ga porabi; kar je bilo pa železja na njem, ga prodá kovaču s precejšnim dobičkom.

„Hoj te!“ — si misli mladi človek — starinarji bogatí, da je kaj. Zakaj bi jez ne vlovil kakega goldinarčka?“

O prvi dražbi pride s polno mošnjo svojega rajncega očeta. Kupi staro kljuse in ga pelje vesel domú. Na poti ga sreča njegov sosed in ga praša: „Čemu ti bo ta para?“

„Za starino sem jo kupil“ — mu odgovorí „in da bo kaj dobička, jo bom zaklal in stare podkove gotovo drago prodal.“

Malavašič.

Z Bogom!

Radovičevo slovó od Želeta!

Tù je trata,
Kjer košata
Lipa senčnata stoji;
Tù steza gre,
Doli za te,
Gori za me pot derži.

Bratec, duša!
Tak me pušaš
Ti, ki sva le eno b'la.
Ur sladkosti
In britkosti,
Kaj sva vžila skup oba!

Ur prezlatih
Kot pri svatih
Si še spomniti ne smem;
Bog se smili!
V taki sili
Kaj čem reva? — sam ne vem.

Bratec z Bogom!
Zadnjič z Bogom!
Oh Adio! — Men' gorje!
Solze tvoje
Serce moje
V silni žalosti topé.

Joka truden
Skup se zgrudim —
Strašen je ločitve glas!
Kar na sveti
Bo živeti
Pomnil bom ga večni čas.

Kljuje, kljuje,
In še huje
Žalost me kljuvala bo;
Sem nje tnaló,
In me kmalo
Stolkla v černo bo zemljó.

Če bi morje,
Brezni, gorje
Delali med naj' mejo, —
Oh ljubezni
Morje, brezni
Najne več ne razderó.

Zlata zarja
Naj pozdravlja
Z naših starih te gorá;
So zavite,
Nama skrite, —
Slab pomen je za obá!

Vetri boste
Namest pošte
Tjè, kjer serček moj živí,
Da poveste,
Kakor zveste,
Da terpim, al me že ni.

Naj so ptice
Poročnice,
Kot so tužnim nekdam b'lé;
Saj veselo
Se bo zdelo,
Če katero zažgolé.

Ljubi z Bogom!
Zadnjič z Bogom!
Zdaj odideš, oh prejoj!
Solze lijem,
„Z Bogom!“ vpijem,
Ti odhajaš, večno moj!

Požencan.

Novičar iz avstrijskih krajev.

Iz Celovca. Poslopje za izdelovanje cigar je že do delano, in ko bo vse potrebno orodje postavljeno, bodo začeli delavke zapisovati, kterih bo blizo 1000 treba. Upravnik fabrike je že v Celovcu, ostali uredniki so imenovani in v sredi prihodnjega mesca bodo začeli delati.

Iz Beršeca v primorski Istri 18. sept. — Govorili so večkrat to leto slovenski in nemški časopisi od veliko dežja in strašnih povodinj v mnogih avstrijskih deželah; nas pa nasproti je letos taka suša stiskala in še stiska, da nam ni samo v kapnicah že davno vode pomanjkalo, temuč tudi velika lokva (luža) se nam bode kmalo posušila, ako